

2018/2005(INI)

22.6.2018

СТАНОВИЩЕ

на комисията по земеделие и развитие на селските райони

на вниманието на комисията по международна търговия

относно извличане на ползи от глобализацията: търговски аспекти
(2018/2005(INI))

Докладчик: Карин Каденбах

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по земеделие и развитие на селските райони приканва водещата комисия по международна търговия да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. отбелязва съобщението на Комисията относно балансирана и прогресивна търговска политика с цел извличане на ползите от глобализацията¹, но би желал тя да се задълбочи по отношение на защитата на земеделските стопани на ЕС; изразява загриженост, че в настоящото съобщение не се отделя внимание на небалансирано въздействие на глобализацията, включително от гледна точка на селскостопанския сектор, който страда от небалансирана конкуренция на пазарите на ЕС и на външните пазари, като няколко глобални участници са разработили интензивни, експортно ориентирани и силно конкурентни системи на земеделие, което не гарантира еднакви условия на конкуренция на световно равнище в селскостопанския сектор;
2. признава, че ЕС е най-големият износител на селскостопански хранителни продукти; отбелязва в този контекст двойното явление, което представлява нуждата, от една страна, да се запази пазарната ориентация и съвместимост на пазара на ЕС с правилата на СТО, и факта, от друга страна, че определени селскостопански сектори не могат да издържат на пълната либерализация на търговията и на свободната конкуренция при вноса;
3. изтъква, че глобализацията на търговията носи ползи като растеж, по-добър жизнен стандарт и икономически възможности, но ползите не винаги се разпределят равномерно между държавите или в рамките на държавите;
4. припомня, че селскостопанският сектор на ЕС има голям потенциал за износ, който следва да бъде подкрепен от балансирани търговски споразумения с трети държави;
5. припомня, че при търговската политика на ЕС не става въпрос единствено за интереси, но и за ценности;
6. подчертава, че търговската и селскостопанската политика са взаимосвързани и че търговската политика на ЕС е инструмент за подпомагане на селскостопанските интереси на ЕС и следователно може да допринесе за постигането на целите на общата селскостопанска политика (ОСП);
7. подчертава, че търговията и селскостопанската политика са в основата на изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР); изтъква, че фокусирането върху приобщаващи, свободни и справедливи търговски политики и привеждането на търговията в съответствие с ЦУР може значително да допринесе за изкореняването на бедността и премахването на глада по целия свят;
8. призовава ЕС систематично да оценява въздействието на своите търговски политики върху целите на устойчивото развитие, и призовава за създаване на

¹ COM(2017)0492.

механизъм за оценка, който да гарантира съгласуваност на политиките сред всички стратегии и политики на ЕС;

9. признава в този контекст, че Световната търговска организация (СТО) е форум за преговори, който определя правила в областта на търговията и че самите държави членки решават колко далеч искат да стигнат в премахването на търговските бариери и нарушения; припомня, че в своите двустранни споразумения ЕС може да създаде търговски условия в допълнение към защитната мрежа на СТО;
10. подчертава, че извличането на ползи от глобализацията следва да включва както укрепване на глобалната дисциплина, за да се предотвратят нелоялната конкуренция и изкривяването на търговията в селското стопанство, така и предотвратяване на излагането на чувствителни сектори на селското стопанство на ЕС на конкуренция посредством вноса на продукти, които не са предмет на еквивалентни стандарти, разходи и ограничения по отношение на стандартите за качество и безопасността на храните; подчертава, че ЕС насърчава високите стандарти в областта на хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, основните трудови права, социалните права, безопасността на храните и стандартите за защита на потребителите, както и в много други области; припомня, че целият внос в ЕС трябва да отговаря на стандартите на ЕС за безопасност на храните и за хуманно отношение към животните в съответствие с европейската система „от фермата до трапезата“;
11. подчертава необходимостта от създаване на инструмент, който ще позволи възстановяването на по-справедливи условия на конкуренция и предприемане на действия срещу държави и предприятия, които практикуват нелоялна конкуренция; счита, че по-стриктното прилагане на правилата на ЕС ще гарантира също така, че всички предприятия, които имат присъствие или са активни в ЕС и които нарушават правилата, са наказвани ефективно;
12. изтъква, че хранително-вкусовите продукти от ЕС отговарят на най-високите стандарти в света; изисква от Комисията да гарантира, че внесените селскостопански продукти отговарят на стандартите на ЕС и да засили проверките на внесените селскостопански храни в мястото им на произход и при пристигането им в ЕС;
13. призовава за общи мерки за информация и етикетирание на продуктите и за въвеждането на задължителна схема за етикетирание по отношение на държавата на произход;
14. подчертава, че търговските споразумения трябва да бъдат балансирани, да съдържат предпазни мерки за чувствителните сектори на селското стопанство на ЕС, да насърчават лоялната конкуренция, както да защитават географските указания на ЕС и високите стандарти в областта на опазването на околната среда, безопасността на храните и хуманното отношение към животните;
15. настоятелно призовава за включване на принципа на предпазливост, установен в член 191 от Договора за функционирането на ЕС, във всички търговски споразумения, намиращи се на етап преговори, и в бъдещите споразумения, за да се гарантира по-високо равнище на защита чрез превантивно вземане на решения в

случай на риск за здравето на човека или околната среда, когато е необходимо и без ограничения от търговските партньори или от СТО;

16. припомня, че принципът на предпазливост, установен в споразумението за СТО, не отразява принципа на предпазливост, който бива прилаган в ЕС; следователно изисква, за разлика от действащите разпоредби на СТО, приемането на предпазни мерки да бъде разрешено в случай на основателно подозрение, без да са налице научни доказателства (например мерки, ограничаващи търговията, като налагане на забрана на вноса и отказ за даване на разрешение за пускане на пазара); ето защо призовава тежестта за предоставяне на научни доказателства да падне, вместо това, върху тези, които предлагат и разработват, върху производителите/вносителите на вещества/продукти, за които се счита, че са вредни за човешкото здраве или за околната среда, по-специално по отношение на по-ниските санитарни и фитосанитарни стандарти, проблемите с хигиената в съоръженията за производство на месо и евентуалните остатъци от пестициди;
17. посочва, че търговските споразумения са ключов елемент, който може да разкрие възможности за защита на интересите на ЕС по отношение на преработените и непреработените хранителни продукти; отбелязва в допълнение, че трябва да се обърне специално внимание на повишаване на прозрачността при търговските преговори, които също така представляват значителен риск за по-чувствителните сектори на селското стопанство на ЕС, които вече са засегнати от кризата или са били изложени в особена степен на нестабилност на цените, и че поради това те следва да бъдат третирани по специален начин, което, ако е необходимо, следва да предполага изключването на съответните продукти и използването на инструменти, които са съпоставими с правилата на СТО, за да се гарантират равнопоставени условия на конкуренция между земеделските стопани в ЕС и трети държави;
18. настоятелно призовава за полагане на максимални грижи по отношение на либерализацията на достъпа до пазара в уязвимите селскостопански сектори; призовава Комисията да изготвя систематични оценки на въздействието преди започването на преговорите, за да вземе под внимание тези чувствителни въпроси и да определи конкретни стратегии, с които да се гарантира, че селскостопанският сектор няма да бъде засегнат; обръща внимание на нарастващото въздействие на външни фактори и спекулации на световния пазар на селскостопански хранителни стоки; отбелязва, че често за някои селскостопански сектори кумулативното въздействие на редица споразумения, а не едно споразумение за свободна търговия, е в състояние да нанесе вреди на цените и производството; поради това призовава Комисията редовно да актуализира информацията, с която разполага относно потенциалното въздействие на засилената конкуренция върху уязвими селскостопански сектори като производството на говеждо месо, които са уязвими от гледна точка на конкуренцията сектори с ниски доходи;
19. счита, че допълнително отваряне на пазара на ЕС в чувствителни селскостопански сектори в рамките на търговските споразумения би могло да има катастрофални последици за производителите от ЕС; следователно припомня на Комисията, че не би било приемливо да се жертват интересите на селското стопанство на ЕС и чувствителните селскостопански сектори на ЕС с цел постигане на търговско споразумение;

20. припомня значението на ефикасното прилагане на сключените търговски споразумения, за да се гарантира, че нашите земеделски стопани могат да се възползват в пълна степен от възможностите за износ, предоставени от тези споразумения, като например Всеобхватното икономическо и търговско споразумение Канада – Европейски съюз (ВИТС);
21. изтъква необходимостта от разработване на нови търговски правила и разпоредби на световно равнище с цел регулиране и хармонизиране на производствените, социалните и екологичните стандарти в сектора на хранително-вкусовата промишленост;
22. подчертава нашата отговорност към развиващите се страни; призовава за показатели, които насърчават справедливата и устойчива търговия за бедните общности, а не само търговията като такава; припомня, че целите за устойчиво развитие трябва да бъдат интегрирани в търговската политика на всички равнища, за да се избегне рискът от нанасяне на вреди на средствата за препитание, като се предоставят реални възможности на развиващите се страни, и за да се гарантира, че сътрудничеството за развитие, което има за цел също така да укрепи селскостопанското производство в тези държави, няма да бъде подкопано от търговски споразумения;
23. изразява сериозна загриженост във връзка с посоката, в която понастоящем се водят преговорите за свободна търговия с Меркосур, която, по данни от изтекла информация, не предполага справедливо и балансирано споразумение; отбелязва, че Комисията възнамерява да ускори всички текущи преговори; счита обаче, че основната цел на преговорите следва да бъде постигането на балансиран резултат за всички селскостопански сектори, а не бързото им приключване; изразява загриженост, че приключването на преговорите може да доведе до големи отстъпки в сектори като говеждо месо, захар, птиче месо, портокалов сок, ориз и биогорива, които биха могли да застрашат жизнеспособността на местното производство в много региони на ЕС, и по-специално в регионите в неравностойно положение, и да създадат пряк натиск за намаляване на цените на производителите в ЕС; припомня, че в доклада на Комисията от 2016 г. относно кумулативното икономическо въздействие на бъдещите търговски споразумения върху селското стопанство на ЕС се прогнозира рязък спад на цените на говеждото месо и спад на цените на маслото и овцете в резултат на неотдавна приключени и текущи преговори;
24. припомня, че Комисията е премахнала 20 бразилски завода от списъка на предприятията, от които понастоящем е разрешен вносът на месо и продукти от птиче месо, в резултат на установени недостатъци в бразилската система за контрол и нередностите в областта на здравеопазването, идентификацията и проследимостта, посочени в тази система от различни скандали през март 2017 г. в секторите на говеждото и телешкото месо и март 2018 г. в сектора на птичето месо; призовава Комисията да премахне птичето, говеждото и телешкото месо от обхвата на преговорите за свободна търговия с Меркосур, докато бразилският скандал, свързан с месото, бъде проверен надлежно и бъде осигурена 100 % гаранция, че внесеното южноамериканско месо е в съответствие с правилата на ЕС;
25. отбелязва, че, в контекста на кризата в СТО и нарастващия протекционизъм в САЩ,

ЕС е изправен пред възможността и необходимостта да стане създател на глобални решения в международната търговия благодарение, наред с другото, на богатия си опит в хармонизирането на стандартите, придобит по време на изграждането на общия пазар и в процеса на интегриране на държави от бившия социалистически блок на този пазар;

26. приветства търговското споразумение на ЕС с Япония, четвъртия по големина пазар на селскостопански износ на ЕС, което ще осигури добри възможности за износ на много произведени в ЕС селскостопански продукти, като например млечни продукти;
27. припомня опасенията, изразени в двете му резолюции от 26 октомври 2017 г. относно предложените мандати за провеждането на търговските преговори с Австралия и Нова Зеландия² и ударението, поставено от Парламента върху необходимостта от отчитане „на факта, че съществуват множество чувствителни селскостопански продукти, които следва да бъдат третирани по подходящ начин, например чрез тарифни квоти или предоставяне на достатъчно дълги преходни периоди, като се вземе надлежно под внимание кумулативното въздействие на търговските споразумения върху селското стопанство и като потенциално се изключват от обхвата на преговорите най-уязвимите сектори“; отбелязва, че Комисията възнамерява да приключи преговорите с Австралия и Нова Зеландия до март 2019 г. и да ги проведе „по ускорена процедура“, но подчертава, че бързото приключване на преговорите не трябва да бъде в ущърб на който и да е сектор, особено на селскостопанския сектор на ЕС;
28. обръща внимание на своята резолюция от 3 май 2018 г. относно настоящата ситуация и бъдещите перспективи за секторите на овцете и козите в ЕС, и по-специално параграф 62 от нея, в който настоятелно се призовава Комисията да прояви предпазливост при договарянето на новите споразумения за свободна търговия с Нова Зеландия и Австралия, в очакване на анализа на въздействието на Брексит върху овцевъдството и козевъдството, особено по отношение на бъдещето на 287 000 тона еквивалентна квота за кланични трупове на овче месо, предоставена от ЕС на Нова Зеландия; като се има предвид, че през последните години Нова Зеландия и Австралия са увеличили своите пратки на прясно или охладено месо и са намалили традиционния износ на замразено месо, което увеличава въздействието им върху пазара на пресни продукти на ЕС и води до спад в цените, плащани на производителите от ЕС, и счита, че продължаващите търговски преговори следва да се използват като възможност да се разделят тези партии в отделни квоти;
29. подчертава, че е важно, от една страна, включването на двустранни ефективни и бързо приложими предпазни клаузи, които дават възможност за временно прекратяване на преференциите, ако поради влизането в сила на търговското споразумение увеличаване на вноса нанася или има опасност да нанесе сериозна вреда на чувствителни сектори, и, от друга страна, преразглеждането на съществуващите многостранни предпазни механизми, съдържащи се в Регламент (ЕС) № 1308/2013 („Общ регламент за ООП“)³, които следва да играят превантивна роля за чувствителните сектори въз основа на референтни прагове на обем и цени,

² Приети текстове, P8_TA(2017)0419 и P8_TA(2017)0420 съответно .

³ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671.

които дават възможност за автоматично и суспендиращо задействане на предпазните механизми, когато тези прагове бъдат достигнати;

30. припомня, че общият брой на стопанствата в ЕС е намалял с 26% в периода от 2005 г. до 2013 г.; посочва, че селскостопанското производство в някои държави членки в рамките на ЕС сега се осъществява в по-малко, по-големи и по-капиталоемки стопанства, и изтъква, че този процес на консолидация се очаква да продължи и вече оказва и ще продължи да оказва въздействие върху подновяването на поколенията, по-специално в контекста на достъпа до земя и поддържането на жизнеспособността на стопанството;
31. подчертава значението на непрекъснати дебати и необходимостта от засилена координация между държавите членки за проверка на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) на пазара на ЕС, особено в земеделски и горски райони; обръща внимание на необходимостта от предотвратяване на прекомерната концентрация на земеделски земи и гори в чужди ръце; припомня, в това отношение, своята резолюция от 27 април 2017 г. относно актуалното положение във връзка с концентрацията на земеделска земя в ЕС⁴, и призовава Комисията да изясни своите насоки за законовите ограничения на намесата на държавите членки в регулирането на закупуването на земя, издадени през есента на 2017 г., и да ги допълни с въвеждането на допълнителни добри практики, които да направят по-трудно заграбването на земя; вярва, че Комисията все още не е направила всичко, което е по силите ѝ, за да намали ефективно заграбването на земя в ЕС; подчертава, че, където е приложимо, търговските споразумения следва също да се придържат към доброволните насоки на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) за отговорно управление на владението на земята, рибарството и горите;
32. подчертава, че за ЕС е от стратегическо значение да поддържа високо ниво на продоволствена независимост; счита, че глобализацията на търговията не следва да застрашава жизнеспособността на селскостопански производители в ЕС, тъй като в дългосрочен план това би могло да доведе до външна зависимост, подобна на съществуващата в енергийния сектор;
33. призовава Комисията да реагира решително на атаките на САЩ срещу механизмите на ОСП, съответстващи на правилата на СТО, чрез налагането на необосновани мерки за търговска защита, и да защити тази политика, която е от съществено значение за нашите земеделски стопани и селските райони на ЕС; припомня, в това отношение, своята резолюция от 15 март 2018 г. относно мерките на САЩ срещу подкрепата на ЕС за земеделските стопанства по ОСП (в контекста на въпроса с испанските маслини)⁵; подчертава, че решението на САЩ, в което се поставя под въпрос легитимността на нашата ОСП, е атака срещу усилията, полагани от земеделските стопани от ЕС в продължение на няколко десетилетия, да се съобразят с международните правила, и изразява загриженост относно евентуалното разпространение на такива мерки срещу други получатели на плащания по ОСП; признава значението на СТО за гарантиране на безпроблемния ход на световната търговия в момент, когато протекционизмът нараства;

⁴ Приети текстове, P8_TA(2017)0197.

⁵ Приети текстове, P8_TA(2018)0091.

34. обръща внимание на нарастващото въздействие на външните фактори върху състоянието на хранително-вкусовия сектор на ЕС и на факта, че търговските бариери създават предизвикателства пред земеделските стопани в ЕС, като ограничават износа на селскостопански продукти, като същевременно се има предвид, че в дългосрочен план структурата на вноса и производството на експортния пазар се променя; отбелязва, че селскостопанските продукти с произход от ЕС продължават да нямат достъп до руския пазар;
35. настоятелно призовава Комисията да разследва земеделски субсидии, предоставяни от Съединените щати и евентуално нарушаващи търговията, например в случая с помощите за сектора на бадемите;
36. призовава ЕС да направи предложения в рамките на СТО, които да повишат прозрачността на промишлените субсидии и да ограничат използването на вредни субсидии в сектора на селското стопанство;
37. изразява загрижеността си във връзка с увеличението с 40% от 2009 г. насам на вноса на индийски ориз, произхождащ от Камбоджа, в резултат на режима за освободен от мита внос „Всичко освен оръжие“, както и с намерението да се предостави квота от 45 000 тона, освободени от мито, за производителите на японския сорт ориз на държави – членки на Меркосур като част от споразумението за свободна търговия, което се договаря понастоящем с този регион; счита, че Комисията следва да извърши проучване на въздействието на съвкупността от всички съществуващи търговски отстъпки и на тези, които понастоящем са предмет на преговори, чиято цел е да се даде предимство на влизането на тези продукти в ЕС, върху сектора на ориза в Общността, който в някои региони вече показва признаци на колапс;
38. приветства инициативата на Комисията за създаване на консултативна група по търговските преговори на ЕС, съставена от представители на широка и балансирана група на заинтересованите страни; подчертава необходимостта от силно представителство на селскостопанските организации на ЕС в такава група, включително малките и средните земеделски стопани и селскостопанските работници, с оглед на голямото въздействие на повечето от преговорите върху селскостопанския сектор;
39. изразява загрижеността си относно последиците от Брексит за селскостопанския сектор и призовава Комисията да вземе предвид текущите преговори във връзка с Брексит и последиците от Брексит за селскостопанския сектор на ЕС, когато изпълнява интензивната си търговска програма;
40. предупреждава за риска от силен дисбаланс в свързаните със селското стопанство разпоредби на търговските споразумения в ущърб на ЕС, както и за тенденцията селското стопанство да се използва като разменна монета с цел увеличаване на достъпа до пазара на трети държави за промишлените продукти и услуги; предупреждава, че на селскостопанския сектор се предоставя много малко информация, преди да се сключат споразуменията; отбелязва предложението на Комисията за мерки за противодействие в отговор на налагането от страна на САЩ на митата върху стоманата и алуминия с произход от ЕС; отбелязва, че тези мерки не следва да имат отрицателно въздействие върху земеделските стопани от ЕС;

41. призовава Комисията да води публичен регистър на всички срещи, провеждани със заинтересованите групи и лобистите, относно договарянето на споразуменията за свободна търговия;
42. изисква от Комисията да гарантира, че препоръките на консултативната група са задължителни и приложими;
43. приветства факта, че Комисията ще публикува препоръките си за директиви за водене на преговори за търговски споразумения и автоматично ще ги предаде на националните парламенти, като същевременно ги предостави на разположение на обществеността.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	20.6.2018
Резултат от окончателното гласуване	+: 33 -: 2 0: 9
Членове, присъствали на окончателното гласуване	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, Maria Noichl, Marijana Petir, Bronis Ropè, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Franc Bogovič, Karin Kadenbach, Elsi Katainen, Anthea McIntyre, Momchil Nekov, Miguel Viegas
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Krzysztof Hetman

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

33	+
ECR	Jørn Dohrmann, Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre
EFDD	Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Miguel Viegas
NI	Dianne Dodds
PPE	Richard Ashworth, Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Maria Noichl, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană

2	-
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez

9	0
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Elsi Katainen, Ulrike Müller
EFDD	Giulia Moi
PPE	Herbert Dorfmann
VERTS/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropé

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“